

Dosarul nr. 1a-1348/22 (PIGD nr.1-21054286-02-1a-14072022)
Judecător Postica Aureliu (Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani)

DECIZIE
În numele Legii
/dispozitiv/

16 noiembrie 2022

mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei

Oxana Robu

Judecători

Igor Mânăscurtă şi Stelian Teleucă

Grefier

Benderschi Maxim

Cu participarea:

Procurorului

Țurcanu Svetlana

Avocatului

Conoval Igor

Au examinat în şedinţă deschisă, în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura mun. Chişinău, of. Reprezentare a Învinuiri în Instanţa de Judecată, Ghimp Iulia, declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 14.06.2022, în cauza penală de învinuire a lui

Covali Alesea ***, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, studii medii incomplete, necăsătorită, doi copii minori la întreţinere, cetăţeană a Republicii Moldova, anterior condamnat prin:**

- sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 22.04.2021, în temeiul art. 190 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa în formă de 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii,-

învinuită în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova,

Cauza s-a aflat pe rolul:

- Primei instanţe de pe data de 13.04.2021 până la data de 14.06.2022;**
- Instanţei de apel de pe data de 14.07.2022 până la data de 16.11.2022.**

Procedura de citare a fost respectată.

Audiind participanţii la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor apelului, instanţa de apel, în conformitate cu art. 415 alin.(1), pct. 2 CPP al RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău ,

D E C I D E :

Admite apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul de Reprezentare a Învinuiri în Instanța de Judecată, Ghimp Iulia, casează parțial, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2022 în partea aplicării amnistiei, pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Pedeapsa penală sub formă de 1 (un) an 1 (una) lună închisoare, aplicată lui Covali Alesea *****, în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, precum și art. art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat de la data reținerii acesteia de către organele competente.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2021 se mențin.

Decizia este executorie de la adoptare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova în termen de 30 de zile de la pronunțarea motivată a acesteia.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședință publică la 23.01.2023, ora 14.00.

Președintele ședinței

Oxana Robu

Judecătorii:

Igor Mânăscurtă

Stelian Teleucă

Dosarul nr. 1a-1348/22 (PIGD nr.1-21054286-02-1a-14072022)
Judecător Postica Aureliu (Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani)

D E C I Z I E
În numele Legii

16 noiembrie 2022

mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei

Oxana Robu

Judecători

Igor Mânăscurtă şi Stelian Teleucă

Grefier

Benderschi Maxim

Cu participarea:

Procurorului

Țurcanu Svetlana

Avocatului

Conoval Igor

Au examinat în şedinţă deschisă, în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura mun. Chişinău, of. Reprezentare a Învinuiri în Instanţa de Judecată, Ghimp Iulia, declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 14.06.2022, în cauza penală de învinuire a lui

Covali Alesea *****, **a.n. *******, IDNP
*****, domiciliată în *****, studii medii

incomplete, necăsătorită, doi copii minori la întreținere, cetățeană a Republicii Moldova, anterior condamnat prin:

- sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22.04.2021, în temeiul art. 190 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa în formă de 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității,-

învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova,

Cauza s-a aflat pe rolul:

- Primei instanțe de pe data de 13.04.2021 până la data de 14.06.2022;
- Instanței de apel de pe data de 14.07.2022 până la data de 16.11.2022.

Procedura de citare a fost respectată.

Audiind opiniile participanților la proces, examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor apelului, verificând legalitatea actului contestat, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2022, Covali Alesea *****, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă în formă de 1 an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, la pedeapsa aplicată lui Covali Alesea ***** de 1 an închisoare, a fost adăugată pedeapsa de 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității (comutată în 50 zile închisoare), stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22.04.2021, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă în formă de 1 an 1 lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Covali Alesea ***** a fost liberată de executarea pedepsei, în temeiul art. 2) alin.(1) și (4) ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Până la data când sentința va deveni definitivă, a fost aplicată față de Covali Alesea ***** măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Hîncu Cristina a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Covali Alesea ***** valoarea prejudiciului material cauzat părții vătămate Hîncu Cristina - în sumă de 13 114 lei. De asemenea, s-a dispus încasarea din contul lui Covali Alesea ***** a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 1820 lei

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Covali Alesea ***** , la data de 10.02.2019, aflându-se în incinta ***** cu sediul în mun. Chișinău, ***** , acționând cu intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, manifestând un comportament dolosiv și viclean, a prezentat buletinul eliberat pe numele lui Hîncu Cristina în baza căruia a încheiat și semnat contractul de împrumut nr. ***** , din numele ultimei, cu compania de creditare „Easy Credit” S.R.L., potrivit căruia a dobândit un telefon mobil de model „Samsung A750” după care cu bunul dobândit a părăsit locul comiterii infracțiunii, iar prin neonorarea ulterioară a angajamentelor contractuale i-a cauzat părții vătămate Hîncu Cristina un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 13 144 lei.

Astfel instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, Covali Alesea a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi ai *escrocheriei – „, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.”*

3. Ne fiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Reprezentare a Înviniții în Instanța de Judecată, Ghimp Iulia a depus apel prin care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de calificarea infracțiunii comise și pedepsei stabilite, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Covali Alesea ***** să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea în privința acesteia a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Totodată apelantul a solicitat să fie aplicate în privința inculpatei prevederile art. 85 Cod penal, cu adăugarea la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22.04.2021, stabilindu-i lui Covali Alesea ***** pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 7 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În motivarea apelului, procurorul a invocat faptul că, conform prevederilor art. 2 pct.3 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu

aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova: încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. Astfel, consideră că nu este posibilă aplicarea prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021, în privința inculpatei Covali Alesea *****, luând în considerație ca ultima nu și-a exprimat dorința și intenția ca în privința acesteia să fie aplicate prevederile legii în cauză, fapt ce trebuie exprimat prin cerere.

Analizând sentința adoptată în privința lui Covali Alesea acuzarea o consideră neîntemeiată, or motivarea instanței că neprezentarea inculpatei în instanță și eschivarea acesteia de la judecarea cauzei este apreciată drept împrejurare în care se circumscrie refuzul inculpatei de la aplicarea prevederilor Legii cu privire la amnistie este una neîntemeiată , și neprevăzută de lege.

4. Conform art. 402 alin.(1) Cod de Procedură Penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct. 6.1 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărîrii termenul curge de la pronunțare. În cazul când acestea au lipsit sau redactarea hotărîrii a fost amânată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelul declarat de apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, of. Reprezentare a Înviniuirii în Instanța de Judecată, Ghimp Iulia, ca fiind depus în termen, luând în considerație că sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost pronunțată public la data de 14.06.2022 (f.d.206-210) iar cererea de apel depusă de procurorul Ghimp Iulia la data de 27.06.2022, ceea ce se atestă prin ștampila instanței de judecată.

Procurorul Țurcanu Svetlana în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului depus de către acuzatorul de stat, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În ședința Curții de Apel Chișinău, avocatul inculpatului Conoval Igor, care acționează în interesele inculpatului Covali Alesea, a pledat pentru respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat, cu menținerea sentinței.

Inculpata Covali Alesea, în ședința Curții de Apel nu s-a prezentat, dovada citării legale a acesteia, și anume avizul de recepție, fiind anexată la materialele cauzei, astfel că instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Partea vătămată Hîncu Cristina în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat, fiind citată legal ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, prin urmare, Colegiul penal a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa acestuia.

5. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele indicate în apelul declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, of. Reprezentare a Înviniții în Instanța de Judecată, Ghimp Iulia, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2022 urmând a fi casată parțial, în partea aplicării amnistiei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care urmează să fie dispusă executarea reală a pedepsei penale de 1 an 1 lună aplicate inculpatei în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, din următoarele considerente.

6. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, „sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate”.

Iar potrivit alin.(3) al aceleiași dispoziții legale, „apelul declarat împotriva sentinței se consideră făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței”.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, „instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel”.

Conform art. 415 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM, „instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau parțial, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță”.

În contextul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și, în special, al hotărârii din 25 iulie 2000 în cauza *Tierce și alții împotriva San Marino*, s-a susținut că instanța de apel, precum și instanța de recurs –în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept, și nu pot proceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau a nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta pe acesta și fără a evalua, în mod direct, elementele de probă prezentate de părți, în caz contrar procedura derulată în fața lor neîndeplinind exigențele unui proces (s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, drept garantat de art.6 CEDO).

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

7. Astfel, Colegiul penal, audiind părțile, verificând probele administrate la urmărirea penală, care au fost verificate în instanța de fond, consideră, că la pronunțarea sentinței, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art. 385 alin.(1) Cod de Procedură Penală, care aceste prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată, ca la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Totodată, Colegiul Penal consideră, că prima instanță a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării, or, instanța de apel reține din parțialitatea de probe administrate de instanța de fond și verificate în apel, fiind apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 CPP al RM, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, însă incorect au fost aplicate prevederile legale ce se referă la actul de amnistie în privința inculpatei.

Astfel Colegiul penal consideră ca fiind dovedită fapta imputată inculpatei că, la data de 10.02.2019, aflându-se în incinta ***** cu sediul în mun. Chișinău, *****, acționând cu intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, manifestând un comportament dolosiv și viclean, a prezentat buletinul eliberat pe numele lui Hîncu Cristina în baza căruia a încheiat și semnat contractul de împrumut nr. *****, din numele ultimei, cu compania de creditare „Easy Credit” S.R.L., potrivit căruia a dobândit un telefon mobil de model „Samsung A750” după care cu bunul dobândit a părăsit locul comiterii infracțiunii, iar prin neonorarea ulterioară a angajamentelor contractuale i-a cauzat părții vătămate Hîncu Cristina un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 13 144 lei.

În ședința Curții de Apel Chișinău, inculpata Covali Alesea nu s-a prezentat, dovada citării legale a acestuia, și anume avizul de recepție, fiind anexată la materialele cauzei, astfel că instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința instanței de fond inculpata de asemenea nu s-a prezentat, în privința acesteia fiind întreprinse toate acțiunile privind citarea legală, astfel că instanța de fond, conform prevederilor art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

8. *Examinând probatoriul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatei Covali Alesea și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele și anume:*

- *Declarațiile părții vătămate Hîncu Cristina*, care a comunicat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanța de apel* că, la data de 15 decembrie 2018, se afla în autobusul 23 pe ***** i-a fost sustrasă din buzunarul hainei buletinul de identitate și permisul de conducere. În acel moment avea nevoie de buletinul de identitate, deoarece la data de 17 decembrie avea nevoie pentru a primi un transfer din partea soțului. În luna februarie 2019 a fost contactată de compania Orange în privința unui credit pe care a confirmat că nu l-a luat. Atunci a depus o sesizare la poliție ca în luna mai 2019 a fost dată în judecată cet. Covali Alesea din motiv că sau găsit dovezi împotriva ei și s-au ridicat imaginile de pe camerele video.

Din motiv că nu aveau poștaș în sat i-a venit în luna februarie 2020 pe rețelele de socializare de la executorul judecătoresc înștiințare precum că a luat un credit de la compania Easy Credit. A depus din nou o plângere la poliție, hotărârea de la judecătoria Anenii-Noi a contestat-o la Curtea de Apel, după care a fost trimisă la rejudecare din motiv că nu a fost înștiințată despre judecarea cauzei. Despre al treilea credit luat de la compania Sebo a aflat în luna mai 2020, după care a depus o plângere la IP Botanica. Prejudiciul din cadrul companiei Easy Credit este de aproximativ 13 000 lei. Din spusele polițiștilor și a avocatului a înțeles că vinovată de cele comise se face Covali Alesea, personal nu o cunoaște pe aceasta. Prejudiciul nu i-a fost restituit nici până în ziua de astăzi. Deține copiile contractelor care se presupune că le-a contractat inculpata Covali Alesea. Susține acțiunea civilă și de a-i fi restituită suma de aproximativ 13 000 lei pentru a stinge datoria la compania de creditare ;

- *Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-869 din 26 martie 2021*, potrivit căruia s-a stabilit că, semnăturile din numele Hîncu Cristina (5 la număr) din Contractul de împrumut nr. ***** din 10.02.2019 plasate la rubricile ”împrumutat Prenume, Nume, Semnătura” au fost executate nu de Hîncu Cristina, ale cărei mostre de scris/semnături sunt prezentate, ci de o altă persoană prin imitare, iar semnăturile din numele Hîncu Cristina (5 la număr) din Contractul de împrumut nr. ***** din 10.02.2019 plasate la rubricile ”împrumutat Prenume, Nume, Semnătura” au fost executate probabil de Covali Alesea, ale cărei mostre de scris/semnături sunt prezentate (f.d.95-99);

-Procesul-verbal de ridicare din 06 ianuarie 2021, potrivit căruia de la Bîzgu Andrei a fost ridicat contractul de împrumut din 10.02.2019, nr. ***** pe numele lui Hîncu Cristina ***** născută la ***** (f.d.50).

Analizând aceste probe, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, Colegiul Penal consideră că acestea din urmă demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului Covali Alesea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) CP al RM, escrocheriei – „, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.”

9. Astfel, de referință la elementele infracțiunii de escrocherie comisă de inculpată, Colegiul penal consideră că aceasta este dovedită prin cumul de probe pertinente și concludente administrate în prezenta cauză penală.

Astfel în cadrul cercetării judecătorești cu certitudine a fost demonstrat că inculpata intenționat a indus în eroare pe partea vătămată, la data de 10.02.2019, aflându-se în incinta ***** cu sediul în mun. Chișinău, *****, acționând cu intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, manifestând un comportament dolosiv și viclean, a prezentat buletinul eliberat pe numele lui Hîncu Cristina în baza căruia a încheiat și semnat contractul de împrumut nr. *****, din numele ultimei, cu compania de creditare „Easy Credit” S.R.L., potrivit căruia a dobândit un telefon mobil de model „Samsung A750” după care cu bunul dobândit a părăsit locul comiterii infracțiunii, iar prin neonorarea ulterioară a angajamentelor contractuale i-a cauzat părții vătămate Hîncu Cristina un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 13 144 lei.

10. Colegiul Penal reține că **obiectul juridic** al infracțiunii de escrocherie prevăzute de art.190 din Codul penal îl constituie relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea relațiilor patrimoniale.

Obiectul juridic special al infracțiunii de escrocherie are un caracter complex: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) din Cod penal are următoarea structură: 1) **fapta prejudiciabilă** alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică în sustragere; b) **acțiunea adiacentă**, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea

acestui este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean; 2) **urmările prejudiciabile** sub forma prejudiciului patrimonial efectiv al cărui mărime se situează între limitele de 20 % din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei, și 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei care are un caracter considerabil; 3) **legătura de cauzalitate** dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Pentru întrunirea elementelor laturii obiective a escrocheriei este importantă stabilirea conținutului acțiunii adiacente.

Din textul dispoziției alin. (1) art. 190 din Cod penal se deduce că această acțiune trebuie să îndeplinească următoarele trei condiții: - să se exprime în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane; - această inducere în eroare să fie săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau; - ca mincinoasă a unei fapte adevărate în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.

Infrațiunea specificată la art.190 din Cod penal este o infrațiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infrațiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - cel de cupiditate. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Subiectul infrațiunii specificate la art.190 din Cod penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infrațiunii a atins vârsta de 14 ani, la caz inculpatul la data săvârșirii infrațiunii a atins vârsta de 22 ani. Suplimentar, la calificarea infrațiunii săvârșite cu cauzarea de daune considerabile, este necesar să se țină cont de caracterul considerabil al daunei cauzate care se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Cu referire la caracterul considerabil al prejudiciului cauzat prin infrațiune, instanța de judecată reține consemnarea expresă a acestui fapt de către partea vătămată Hîncu Cristina în ședința de judecată și în plângerea acesteia depusă la organul de urmărire penală.

Astfel, probele prezentate confirmă că, inculpatul a comis infrațiunea de escrocherie, deoarece aceasta, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte

mincinoase, manifestând un comportament dolosiv și viclean, a prezentat buletinul eliberat pe numele lui Hîncu Cristina în baza căruia a încheiat și semnat contractul de împrumut nr. *****, din numele ultimei, cu compania de creditare „Easy Credit” S.R.L., potrivit căruia a dobândit un telefon mobil de model „Samsung A750” după care cu bunul dobândit a părăsit locul comiterii infracțiunii, iar prin neonorarea ulterioară a angajamentelor contractuale i-a cauzat părții vătămate Hîncu Cristina un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 13 144 lei.

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) din Codul penal, și anume, *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile*, și-a găsit confirmare în ședința de judecată dincolo de orice dubiu rezonabil.

11. Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatei Covali Alesea, Colegiul Penal reține că, în baza art. 61 Codului penal (1) Pedepsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2)

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art. 75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către

instanța de judecată.(3) Pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, pedeapsa se aplică minorului numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea minorului.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a-i fi stabilită.

Pedeapsa aplicată inculpatei trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul penal consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal. Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

12. Sancțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal al RM, constituie amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Instanța de apel reține că, instanța de fond a ținut cont la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Covali Alesea de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatei care, anterior a fost judecată, antecedentul penal nefiind stins.

Circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în privința lui Covali Alesea, instanța de apel nu a reținut.

Circumstanțe ce agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal, în privința lui Covali Alesea, instanța de apel a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Așa dar, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei, urmărind în acest sens comportamentul acesteia în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatei, constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, instanța de fond echitabil aplicând în privința inculpatei pedeapsa penală în raport cu scopul pedepsei penale.

La fel instanța de apel consideră corectă aplicarea de către instanța de fond a prevederilor art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, or inculpata înaintate de pronunțarea sentinței din 23.06.2022, a fost condamnată prin sentința Judecătoriei Chișinău sed. Buiucani din 22.04.2021 pentru faptele prejudiciabile prevăzute la art. 190 alin. (1) 190 alin. (1) Cod penal, pe care le-a comis după fapta prejudiciabilă imputată acesteia pe cauza din prezenta speță, la 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, care nu au fost executate.

Astfel, la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 85 Cod penal, așa cum este solicitat în apelul procurorului, dar a prevederilor art., 84 (4) Cod penal, or a fost stabilit că, după pronunțarea sentinței se constată că inculpata este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentințe în prima cauză.

Totodată, ținând cont de prevederile art. 87 Cod penal, pedeapsa penală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 ore, care nu a fost executată pe sentința pe prima cauză, la aplicarea concursului de pedepse, urmează a fi cumulată cu pedeapsa închisorii, ținând cont de faptul că unei zile de închisoare îi corespunde 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, instanța de apel consideră că anume această pedeapsă de 1 an și 1 lună închisoare aplicată inculpatei Covali Alesea este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalității inculpatului.

13. Totodată, Colegiul Penal consideră că prima instanță în mod eronat a dispus liberarea de pedeapsă a inculpatei în temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, din următoarele considerente.

Potrivit art. 107 alin.(1) și alin.(2) Cod penal al RM, „amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei”. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

În acest context, Colegiul Penal atestă că la data de 24.12.2021 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea anr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 31.12.2021, intrînd în vigoare de la această dată.

La data de 31.03.2022 a fost adoptată Legea nr.74 privind modificarea Legii nr.243/2021.

Potrivit art. 1 alin.(1) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova „(1) *Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7,8.*

Potrivit art. 8 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art.2–5 și art.7.

Colegiul Penal reține că prin lege organică, se stabilesc infracțiunile pentru care se acordă amnistia, condițiile și limitele de incidență ale acesteia, în Codul penal fiind enumerate efectele amnistiei, în raport cu momentul apariției acesteia (înainte de condamnare ori după condamnarea făptuitorului), iar în Codul de procedură penală sunt prevăzute dispoziții, referitoare la procedura aplicării amnistiei și la consecințele procesuale ale acesteia. Mai mult ca atât, consecințele produse de actul amnistiei conduc la înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei sau, după caz, alte consecințe ale condamnării, pentru faptele săvârșite anterior apariției actului de clemență. Amnistia dobândește un caracter mixt, ea operând numai în rem (cu privire la anumite infracțiuni) și în persoane (relativ doar la persoanele care întrunesc condițiile legii).

Colegiul Penal notează că conform art. 2 alin. (2) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și art.107 Cod penal al RM, Procesul penal în privința *infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei.*

14. De continuare, Colegiul Penal va reține că liberarea de executarea pedepsei are loc **cu acordul scris al persoanei inculpate**. În acest context, este necesar de remarcat că la materialele cauzei nu se atestă prezența unei astfel de cereri, cauza fiind examinată de către instanța de fond în lipsa inculpatei, având în vedere că aceasta s-a eschivat în mod sistematic de la prezentarea în fața instanței de judecată.

Prin urmare, instanța de apel conchide că, deși faptele incriminate cât și persoana inculpatului cad sub incidența Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în speța dată aceasta este inaplicabilă, având în vedere că la materialele cauzei nu se atestă acordul scris al persoanei privind aplicarea amnistiei.

Pe această linie de concluzie, Colegiul Penal ajunge la concluzia privind caracterul eronat a liberării inculpatei Covali Alesea de executarea pedepsei penale, stabilite în baza art. 190 alin.(1) Cod penal al RM în temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, art.107 Cod penal al RM, precum și art. 389 alin. (4) pct.2) Cod de procedură penală.

15. Reieșind din circumstanțele indicate, în conformitate cu art.415 alin. (1) pct. 1), lit.c) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va admite apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Reprezentare a Învinuirii în Instanța de Judecată, Ghimp Iulia, va casa parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2022 și va pronunța o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

16. Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor apelantului, în conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1), lit.c), art.417-418 CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Admite apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul de Reprezentare a Învinuirii în Instanța de Judecată, Ghimp Iulia, casează parțial, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2022 în partea aplicării

amnistiei, pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Pedeapsa penală sub formă de 1 (un) an 1 (una) lună închisoare, aplicată lui Covali Alesea *****, în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, precum și art. art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat de la data reținerii acesteia de către organele competente.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14.06.2021 se mențin fără modificări.

Decizia este executorie de la adoptare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova în termen de 30 de zile de la pronunțarea motivată a acesteia.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședință publică la 23.01.2023, ora 14.00.

Președintele ședinței

Oxana Robu

Judecătorii:

Igor Mânăscurtă

Stelian Teleucă